Republika e Kosovës

RepublikaKosova - Republic of Kosovo

Qeveria - Vlada - Government

Ministria e Shëndetësisë/Ministry of Health/Ministarstvo Zdravstva

---

UDHËZIM ADMINISTRATIV (Shëndetësi) Nr. 02/2015

Organizimi, përcaktimi i shërbimeve dhe veprimtarisë së Institucioneve të Kujdesit Parësor Shëndetësor(KPSH)

ADMINISTRATIVE INSTRUCTION (Health) No. 02/2015

Organizing, determining the services and activities of Primary Health Care Institutions(PHC)

ADMINISTRATIVNOG UPUTSTVA (Zdravstvo) Br. 02/2015

Organizacija, definisanje usluga i delatnosti Ustanova Primarne Zdravstvene Zaštite (PZZ)

Ministri i Ministrisë së Shëndetësisë, Në mbështetje të Nenit 18 paragrafi 1 të Ligjit Nr. 04/L-125 për Shëndetësi(Gazeta Zyrtare nr 13, 07.05.2013), duke u bazuar në nenin 8, nënparagrafin 1.4 të Rregullores Nr. 02/2011 për fushat e përgjegjësisë administrative të Zyrës së Kryeministrit dhe Ministrive si dhe nenin 38 paragrafin 6 të Rregullores së Punës së Qeverisë së Republikës së Kosovës nr. 09/2011 (Gazeta Zyrtare nr 15,12.09.2011), Nxjerr:	Minister of Ministry of Health, Pursuant to Article 18 paragraph 1 of Law no. 04 / L-125 on Health(Official Gazette No. 13, 07.05.2013), based on Article 8, paragraph 1.4 Regulation No. 02/2011 on the areas of administrative responsibility of the Office of the Prime Minister and Ministers and Article 38 paragraph 6 of the Rules of Procedure of the Government of the Republic of Kosovo no. 09/2011 (Official Gazette No. 15, 12.09.2011) Issues:	Ministar Ministarstva zdravstva , U skladu sa članom 18. stav 1. Zakona br . 04 / L - 125 o Zdravstvu(Službeni list br.13. dana 07.05.2013.), na osnovu člana 8. podstavka 1.4 Pravilnika br . 02/2011 o administrativnim oblastima odgovornosti Kancelarije premijera i ministarstava , kao i člana 38. stav 6. Poslovnika o radu Vlade Republike Kosova br. 09/2011 (Službeni list br.15. dana 12.09.2011.), Donosi:
Udhëzim Administrativ MSh –Nr.02/2015 **Organizimi, përcaktimi i shërbimeve dhe veprimtarisë së Institucioneve të Kujdesit Parësor Shëndetësor(KPSH)** **Neni 1** **Qëllimi** Qëllimi i këtij Udhëzimi Administrativ është përcaktimi i organizimit, veprimtarisë dhe shërbimeve shëndetësore në Kujdesin Parësor Shëndetësor publik, si pjesë e sistemit unik shëndetësor në Republikën e Kosovës.	**Administrative Instruction 2015 / MH -Nr.02** **Organizing, determining the services and activities of Primary Health Care Institutions** **Section 1** **Purpose** The purpose of this Administrative Instruction is to determine the organization, activity and health services Public Primary Health Care, as part of the unique health system in the Republic of Kosovo.	**Administrativno uputstvo MZ- br.02 /2015** **Organizacija, definisanje usluga i delatnosti Ustanova Primarne Zdravstvene Zaštite (PZZ)** **Član 1** **Svrha** Svrha ovog Administrativnog uputstva je definisanje organizacije, javne zdravstvene delatnosti i usluga primarnoj zdravstvenoj zaštiti , kao dela jedinstvenog zdravstvenog sistema na Kosovu .

Neni 2 Fushëveprimi	Section 2 Scope	Član 2 Oblast delovanja
Ky udhëzim administrativ do të zbatohet nga institucionet shëndetësore të nivelit parësor që zbatojnë kornizën ligjore nga fusha e shëndetësisë sipas legjislacionit në fuqi.	This administrative Instruction will be implemented by primary level health institutions implementers of the legal framework in the field of health in accordance with legislation in force.	Ovo Administrativno uputstvo se primenjuje od strane zdravstvenih ustanova na primarnom nivou zdravstvene zaštite koje primenjuju zakonski okvir iz zdravstvene oblasti u skladu sa važećim zakonodavstvom.
Neni 3 **Përkufizimet**	**Section 3** **Definitions**	**Član 3** **Definicije**
1. Për qëllimet e këtij Udhëzimi Administrativ zbatohen përkufizimet e përcaktuara me Ligjin për Shëndetësi Nr.04/L-125 dhe përkufizimet e mëposhtme: 1.1. IKPSH-Institucionet e Kujdesit Parësor Shëndetësor; 1.2. KPSH-Kujdesi Parësor Shëndetësor; 1.3. QKMF-Qendra Kryesore e Mjekësisë Familjare; 1.4. QMF-Qendra e Mjekësisë Familjare; 1.5. AMF-Ambulanca e Mjekësisë Familjare; 1.6. DSHMS-Drejtoria për Shëndetësi dhe Mirëqenje Sociale.	1. For the purposes of this Administrative Instruction apply dhe definitions established by the Law on Health and the following definitions: 1.1. PHCI-Primary Health Care Institutions; 1.2. PHC Primary Health Care; 1.3. MCFM Main Center of Family Medicine; 1.4. FMC- Family Medicine Center; 1.5. CFM Clinic of Family Medicine; 1.6. DHSW -Directorate for Health and Social Welfare.	1. Za svrhe ovog Administrativnog Uputstva primenjuje se definicije utvrđene Zakonom o zdravstvu br.04/L-125, i dolenavedeni defininicije: 1.1 UPZZ-Ustanova Primarne Zdrastvene Zaštite; 1.2 PZZ - Primarna zdravstvena zaštita; 1.3 GCPM- Glavni centar porodične medicine; 1.4 CPM- Centar porodične medicine; 1.5 APM- Ambulanta porodične medicine. 1.6 DZSS- Direktorat za Zdravstvo i Socialnog Staranja.

Neni 4 Kujdesi Parësor Shëndetësor	Article 4 Primary Health Care	Član 4 Primarna zdravstvena zaštita
1. Sistemi i Kujdesit Parësor Shëndetësor, bazohet në ofrimin e shërbimeve shëndetësore cilësore dhe të sigurta, të ndërtuara mbi parimet e konceptit të Mjekësisë Familjare, të drejtuara nga nevojat dhe kërkesat e individëve, familjeve dhe bashkësisë, me synim promovimi, ruajtjes dhe përmirësimit të shëndetit për të gjithë qytetarët e Republikës së Kosovës.	1. Primary Health Care System is based on the provision of quality health services and safety, built on the principles of the concept of Family Medicine, led by the needs and requirements of individuals, families and communities that intend promotion preserving and improving health for all citizens of Kosovo.	1. Sistem primarne zdravstvene zaštite je zasnovan na pružanju bezbednih i kvalitetnih zdravstvenih usluga , izgrađenih na principima koncepta porodične medicine, koji se rukovode potrebama i zahtevima pojedinaca, porodica i zajednica , u cilju promovisanja, očuvanja i poboljšanja zdravlja svih građana Republike Kosova.
2. Kujdesi Parësor Shëndetësor përfshinë:	2. Primary Health Care includes:	2. Primarna zdravstvena zaštita obuhvata:
2.1 Promovimin shëndetësor, parandalimin, zbulimin e hershëm, diagnostikimin, mjekimin, dhe rehabilitimin, që kanë të bëjnë me sëmundjet, çrregullimet dhe lëndimet, përfshirë edhe ndërhyrjet e vogla kirurgjike.	2.1 Health promotion, prevention, early detection, diagnosis, treatment, and rehabilitation, dealing with diseases, disorders and injuries, including minor surgeries.	2.1 Promovisanje zdravlja, prevenciju, rano otkrivanje, dijagnostiku, lečenje i rehabilitaciju,koja se odnosi na bolesti, poremećaje i povrede, uključujući manje hirurške intervencije;
2.2 Mbrojtjen parandaluese nëpërmjet programeve të promovimit të shëndetit dhe vizitave sistematike të fëmijëve dhe të rinjve në shkollat fillore, të mesme, dhe të larta në territorin e Komunës;	2.2 Preventive protection through health promotion programs and systematic visits to children and youth in elementary, middle, and high schools in the territory of the municipality;	2.2 Preventivnu zaštitu preko programa promocije zdravlja i sistematskih poseta dece i omladine u osnovnim , srednjim i višim školama na teritoriji opštine ;
2.3 Ruajtjen dhe përparimin e shëndetit publik, përfshirë sero-profilaksinë,	2.3 Maintaining and improvement of public health, including sero-	2.3 Održavanje i unapređenje zdravlja ,

vaksino-profilaksinë, dhe kimio-profilaksinë në pajtim me ligjin, si dhe arsimimin dhe edukimin sistematik shëndetësor të popullatës;	prophylaxis, vaccinate-prophylaxis, and Chem.-prophylaxis in accordance with the law, as well as education and health, systematic education of the population;	uključujući seroprofilaksu , vakcino-profilaksu i kimio- profilaksu u skladu sa zakonom , kao i obrazovanje i sistematsku zdravstvenu edukaciju stanovništva;
2.4 Promovimin e shëndetit oral dhe kujdesit për shëndetin e dhëmbëve;	2.4 Promote oral health and dental health care;	2.4 Promovisanje oralnog zdravlja i zdravstvnene nege zuba ;
2.5 Diagnostikimi i hershëm dhe trajtimi i tuberkulozës;	2.5 Early diagnosis and treatment of tuberculosis;	2.5 Ranu dijagnozu i lečenje tuberkuloze;
2.6 Organizimin e shërbimeve të urgjencës dhe emergjencës mjekësore si pjesë e sistemit unik të shërbimeve në të tri nivelet e kujdesit shëndetësor;	2.6 Organization of emergency services and medical emergency as a consisting part of a unique system of services in the three levels of Health care;	2.6 Organizaciju urgentne i emergentne medicinske pomoći , kao deo jedinstvenog sistema usluga na tri nivoa zdravstvene zaštite ;
2.7 Shërbimet e kujdesit shëndetësor për nëna dhe fëmijë dhe shërbimet e planifikimit familjar;	2.7 Health care services for mothers and children and family planning services;	2.7 Usluge zdravstvene zaštite za majke i decu i planiranja porodice ;
2.8 Shërbimet e shëndetit mendor.	2.8 Mental health services.	2.8 Usluge mentalnog zdravlja.
Neni 5 **Themelimi i Institucioneve Shëndetësore**	**Section 5** **Establishment of Health Institutions**	**Član 5** **Osnivanje zdravstvenih ustanova**
1. Institucionet e KPSh themelohen në pajtim me nenin 40 të Ligjit për Shëndetësi Nr.04/L-125, dispozitave të këtij udhëzimi dhe akteve tjera në fuqi.	1. PHC institutions established in accordance with Article 40 of the Health Law No. 04 / L-125, the provisions of this Administrative Instruction and other applicable acts.	1. Ustanove PZZ se osnivaju u skladu sa članom 40. Zakona o zdravstvu br.04-L-125, odredbama ovog uputstva i ostalih akata na snazi.

2. Dokumenti bazë i organizimit të QKMF është Statuti si akt themelor juridik.	2. The basic document of the organization of Family Medicine is a legal statute as the basic act.	2. Osnovni dokumenat organizacije porodične medicine je Statut kao osnovni pravni akt.
3. Aktin e themelimit të institucioneve shëndetësore të KPSh e nxjerr Ministria e Shëndetësisë.	3. The Ministry of Health issues the act on establishment of PHC I nsitutions.	3. Ministarstvo Zdravstva donosi akt o osnivanju ustanova PZZ .
4. Të gjitha institucionet në KPSh mund të fillojnë veprimtarine e tyre pasi t'i plotësojnë kriteret, duke u bazuar në nenin 42 të Ligjit për Shëndetësi dhe akteve nënligjore.	4. All institutions in PHC can start their activities after fulfilling the criteria, based on Article 42 of the Law on Health and sbu legal acts.	4. Sve ustanove PZZ mogu početi sa obavljanjem svoje delatnosti kada ispune kriterijume , na osnovu člana 42. Zakona o zdravstvu i podzakonskih akata .
5. Komunat obligohen të zbatojnë politikat shëndetësore të Ministrisë në KPSH përmes konceptit të Mjekësisë Familjare.	5. Municipalities are obliged to implement health policies of the Ministry in PHC through the concept of Family Medicine.	5. Opštine su dužne da striktno sprovode zdravstvene politike MZ u vezi sa PZZ preko koncepta porodične medicine.
Neni 6 **Organizimi**	**Article 6** **Organization**	**Član 6** **Organizacija**
1. KPSh organizohet përmes rrjtetit të institucioneve shëndetësore në: QKMF, QMF dhe AMF duke zbatuar konceptin e Mjekësisë Familjare në kuader të sistemit unik shëndetësor të Kosovës.	1. PHC is organized through network of Health Institutions as follows: FMC, the FMC and the FSA by applying the concept of Family Medicine in the context of the unique health system in Kosovo.	1. PZZ se organizuje preko mreže zdravstvenih ustanova : GCPM, CPM i APM primenjujući koncept porodične medicine u okviru jedinstvenog zdravstvenog sistema Kosova.

2. QKMF si institucion i KPSh përbëhet dhe organizohet përmes Departamentit të Mjekësisë Familjare, Departamentit të Administratës dhe Barnatores Qendrore.	2. Family Medicine as an institution of the PHC composed and arranged through the Department of Family Medicine, Department of Administration and Central Pharmacy.	2. GCPM kao ustanova PZZ sastoji se i organizuje preko Departmana porodične medicine , Departmana administracije i Centralne apoteke.
3. Ekipet e mjekësisë familjare të përbëra nga Mjeku Familjar dhe dy Infermier Familjar në kuadër të Departamentit të Mjekësisë Familjare, kanë përgatitje profesionale adekuate dhe ofrojnë kujdes individual, familjar dhe në bashkësi, kujdes akut dhe të vazhdueshëm, kronikë për pacientë, kujdes biografik në familje dhe bashkësi.	3. Family Health Teams composed of Family doctor and two Family nurses within the Department of Family Medicine, they possess adequate professional preparation and providers individual care, family and community, acute and continuous care, for chronic patients, biographic care in families and communities.	3. Ekipe porodične medicine sastoje se od porodičnog lekara i dve medicinske porodične sestre-tehničare u okviru Departmana porodične medicine , koji imaju adekvatnu stručnu spremu i pružaju zdravstvenu negu pojedincu, porodici i zajednici, kontinuiranu akutnu negu,biografsku negu i negu za hronične pacijente u porodici i zajednici.
Neni 7 **Udhëheqja e Institucioneve të Kujdesit Parësor Shëndetësor**	**Article 7** **Leadership of Primary Health Care Institutions**	**Član 7** **Rukovođenje ustanova primarne zdravstvene zaštite**
1. QKMF e udhëheq Drejtori.	1. MCFM is leads by the Director;	1. Direktor rukovodi GCPM-e.
2. Drejtorin e zgjedh Drejtoria për Shëndetësi dhe Mirëqenje Sociale.	2. Director is appointed by the Directorate for Health and Social Welfare.	2. Direktora postavlja Direktoratat za Zdravstvo i Socialnog Staranja.
3. Drejtori i QKMF duhet të jetë Specialist i Mjekësisë Familjare, si dhe të ketë njohuri dhe përvojë të mjaftueshme menaxheriale në shëndetësi.	3. Director of FMC must be Family Medicine Specialist, and possess sufficient knowledge and experience in health management.	3. Direktor GCPM-e treba da bude specijalista porodične medicine i da ima dovoljno znanja i menadžerskog iskustva iz oblasti zdravstva.
4. Drejtori i QKMF është përgjegjës për të siguruar ligjshmërinë në punë dhe	4. Director of MCFM is responsible for ensuring the legality of the work and	4. Direktor GCPM je odgovoran za obezbeđenje zakonitosti u poslovanju

afarizmin e QKMF, si dhe për punën profesionale të QKMF.	business of Family Medicine and Family Medicine for professional work.	i profesionalnom radu GCPM.
Neni 8 **Veprimtaria e KPSh**	**Article 8** **The activity of PHC**	**Član 8** **Delatnost PZZ**
1. Shërbimet shëndetësore që duhet siguruar nga Institucionet Shëndetësore në KPSh bazuar në Ligjin për Shëndetësi janë:	1. Health services to be provided by health institutions in PHC based on Health Law are:	1. Zdravstvene usluge koje trebaju da pružaju zdravstvene ustanove PZZ na osnovu Zakona o zdravstvu :
1.1. Shërbimet e promovimit shëndetësor, përfshirë informimin, komunikimin dhe edukimin;	1.1. Health promotion services, including information, communication and education;	1.1. Usluge promocije zdravlja, uključujući informisanje , komunikacije i edukaciju;
1.2. Shërbimet e imunizimit dhe vaksinimit dhe shërbimet tjera parandaluese;	1.2. Immunization and vaccination Services and other preventive services;	1.2. Usluge imunizacije i vakcinacije i druge preventivne usluge ;
1.3. Shërbimet esenciale kurative dhe ndërhyrje të vogla kirurgjike;	1.3. Essential curative services and small surgical intervention;	1.3. Esencijalne kurativne usluge i manje hirurške intervencije ;
1.4. Shërbime të kujdesit akut dhe urgjent;	1.4. Services of acute and emergency care;	1.4. Usluge akutne i urgentne zaštite;
1.5. Shërbimet e kujdesit shëndetësor për sëmundjet kronike;	1.5. Health care services for chronic diseases;	1.5. Usluge zdravstvene zaštite za hronične bolesti ;
1.6. Shërbimet e kujdesit shëndetësor për fëmijë, adoleshentë dhe të rinjë;	1.6. Health care services for children, adolescents and young people;	1.6. Usluge zdravstvene zaštite za decu , adolescente i omladinu ;
1.7. Shërbimet e planifikimit familjar;	1.7. Family planning services;	1.7. Usluge za planiranje porodice ;
1.8. Shërbimet e kujdesit ante/peri dhe	1.8. Health care services of services	1.8. Usluge ante / peri i postnatalne

post natal; 1.9. Shërbimet e shëndetit oral prevenues; 1.10. Shërbimet e shëndetit mendor; 1.11. Shërbimet e kujdesit shtëpiak përfshirë shërbimet e kujdesit neonatal dhe atij terminal/paliativ; 1.12. Shpërndarjen e barërave nga lista esenciale. **Neni 9** **Cilësia e shërbimeve shëndetësore** Institucionet Shëndetësore në KPSh duhet të aplikojnë standarde në organizim, zhvillim, dhe ofrim të kujdesit shëndetësor përkitazi me të gjitha aspektet, përfshirë: trajtimin e fokusuar në pacientë, përdorimin e resurseve, organizimin e punës, trajnimin, edukimin, licencimin, akreditimin, udhëzimet etike, dhe mbrojtjen e interesave të shfrytëzuesve të shërbimeve shëndetësore bazuar në Ligjin për Shëndetësi dhe aktet nënligjore në fuqi. **Neni 10** **Informimi shëndetësor**	Ante /peri and post natal; 1.9. Preventive oral health services; 1.10. Mental health services; 1.11. Home care services including neonatal care services and the terminal / palliative; 1.12. Distribution of medicines based on essential list. **Article 9** **Quality of health services** Health Institutions in PHC should apply standards in the organization, development, and delivery of health care concerning all aspects, including: treatment focused on patients, use of resources, organization of work, training, education, licensing, accreditation, ethical guidelines and protecting the interests of users of health services based on health Law and bylaws in force. **Article 10** **Health information**	zaštite; 1.9. Usluge preventivnog oralnog zdralja 1.10. Usluge mentalnog zdravlja; 1.11. Usluge kućne nege uključujući usluge neonatalne i terminal / palijativne nege ; 1.12. Distribucije lekova sa esencijalne liste. **Član 9** **Kvalitet zdravstvenih usluga** Zdravstvene ustanove PZZ treba da primenjuju standarde u organizaciji, razvoju i pružanju zdravstvene zaštite koje se odnose na sve aspekte, koja uključuje : fokusirani tretman za pacijente, korišćenje resursa, organizaciju rada,obuke, edukaciju, licenciranje, akreditaciju, etička uputstva i zaštitu interesa korisnika zdravstvenih usluga na osnovu Zakona o zdravstvu i podzakonskih akata na snazi **Član10** **Zdravstveneinformacije**

Institucionet e KPSh duhet të sigurojnë dhe zbatojnë sistemin unik informativ shëndetësor, ashtu siç është e paraparëve me Ligjin për Shëndetësi dhe aktet nën ligjore.	PHC institutions should ensure and enforce uniform health information system, as envisaged by the Law on Health and the bylaws.	Ustanove PZZ treba da obezbede i sprovedu jedinstveni zdravstveno informacioni sistem, kao što je predviđeno Zakonom o zdravstvu i podzakonskim aktima .
Neni 11 **Referimi nga KPSh**	**Article 11** **Referral from PHC**	**Član11** **Upućivanje pacijenata iz PZZ**
1. Mënyra e referimit bëhet në përputhje me hierarkinë organizative dhe strukturore të niveleve të sistemit të kujdesit shëndetësor në fuqi.	1. The way the reference is made is in accordance with organizational and structural hierarchy of levels of the health care system;	1. Način upućivanja pacijenata treba da bude u skladu sa organizacionom i strukturnom hijerarhijom nivoa sistema zdravstvene zaštite na snazi .
2. Nga institucioni i Kujdesi Parësor Shëndetësor pacientet mund të referohen brenda shërbimeve të KPSh dhe në nivelin më të lartë të Kujdesit Shëndetësor, Kujdesin Dytësorë apo Tretësor Shëndetësor.	2. Primary Health Care institution can refer patients within PHC services and in the highest level of health care, secondary or tertiary health care.	2. Iz ustanova primarne zdravstvene zaštite pacijenti se mogu uputiti unutar usluga PZZ i na viši nivo zdravstvene zaštite , na sekundarni ili tercijarni nivo zdravstvene zaštite .
Neni 12 **Llojet e referimit**	**Article 12** **Types of Reference**	**Član 12** **Vrste upućivanja**
1. Referimi i brendshëm, nënkupton referimin për shërbime konsultative specialistike, ose shërbime me qëllime diagnostike të cilat kryhen brenda institucioneve të KPSh në përputhje me këtë Udhëzim Administrativ.	1. Internal Reference means referral to specialist consultancy services, or services for diagnostic purposes which are performed within the PHC institutions to comply with this Administrative Instruction.	1. Unutrašnje upućivanje, podrazumeva upućivanje u specijalističko konsultativne službe, odnosno usluge za dijagnostičke svrhe koje se obavljaju unutar ustanova PZZ u skladu sa ovim AU.
2. Referimi i jashtëm është udhëzimi i	2. External Reference is instructing	2. Spoljno upućivanje je upućivanje

pacientëve jashtë shërbimeve të KPSh, kur mjeku familjar kërkon shërbim konsultativ, prej specialistëve të kujdesit dytësor dhe tretësor shëndetësor, apo procedura diagnostike/terapeutike që nuk mund të ofrohen në kuadër të shërbimeve të KPSh.	patients outside PHC services when family doctor consultation service requests from specialist secondary and tertiary health care or diagnostic procedure / therapy that can not be provided within PHC services.	pacijenata van usluga PZZ, kada porodični lekar zahteva konsultativne usluge od strane specijaliste sekundarnog i tercijarnog nivoa zdravstvene zaštite , odnosno dijagnostičke / terapijske procedure koje se ne mogu obezbediti u okviru usluga PZZ .
3. Referimi i pacientit në nivelet më të larta të Kujdesit Shëndetësor bëhet me dokumentacion unik shëndetësor dhe udhëzohet vetëm nga Mjeku Familjar i përzgjedhur.	3. Refer the patient at higher levels Healthcare is done with unique documentation health and can be refered only by selected family doctor.	3. Upućivanje pacijenta na drugim višim nivoima zdravstvene zaštite obavlja se samo uz lekarsko uputstvo od strane izabranog porodičnog lekara i jedinstvene zdravstvene dokumentacije.
Neni 13 **Raportet kthyese**	**Article 13** **Reports feedback**	**Član 13** **Povratni izveštaji**
Raporti kthyes është raporti me shkrim prej specialistit/konsultantit të nivelit parësor, dhe specialistit në Institcuonin e nivelit dytësor dhe tretësor i cili i kthehet mjekut familjar që e ka referuar rastin dhe ruhet në dosjen mjekësore të pacientit.	Feedback report is written report from the specialist / consultant of primary health care, and Institcuonin specialist in secondary and tertiary level and is returned back to family doctor who referred the case and is stored in the patient's medical file.	Povratni izveštaj je pisani izveštaj od strane specijaliste / konsultanta ustanove primarnog, sekundarnog i tercijarnog nivoa zdravstvene zaštite , koji se ponovo vraća porodičnom lekaru koji je uputio slučaj i koji se čuva u lekarskom dosijeu pacijenta.
Neni 14 **Profesionistët shëndetësorë në KPSh**	**Article 14** **Health professionals in PHC**	**Član14** **Zdravstveni stručnjaci u PZZ**
1. Profilet e profesionistëve shendetesorë që ofrojnë shërbime shëndetësore nëpër	1. Profiles of health professionals who provide health services in Primary Health Care Institutions are:	1. Profili zdravstvenih stručnjaka koji pružaju zdravstvene usluge u ustanovama

Institucionet e Kujdesit Parësor Shëndetësor janë:		primarne zdravstvene zaštite su sledeći:
1.1. Specialist në Mjekësi Familjare, Doktor i Mjekësisë, Doktor i Stomatologjisë;	1.1. Specialist of Family Medicine, Doctor of Medicine,Doctor of Stomatology;	1.1. Specijalista porodične medicine, doktor medicine ,Doktor stomatologije;
1.2. Farmacist i diplomuar – magjistër i farmacisë;	1.2. Pharmacist Graduate - Master of Pharmacy;	1.2. Diplomirani farmacista-magistar farmacije;
1.3. Infermier i/e diplomuar;	1.3. Nurse / graduate;	1.3. Diplomirana medicinska sestra-tehničar ;
1.4. Mami e diplomuar ;	1.4. Midwife;	1.4. Diplomirana babica;
1.5. Teknik laborant;	1.5. Laboratory Technician	1.5. Laboratorijski tehničar
1.6. Teknik i radiologjisë;	1.6. Radiology Technician	1.6. Radiološki tehničar.
1.7. Profesionistët shëndetësorë të tjerë me kualifikim të mesëm dhe të lartë, të përcaktuar në regjistrin zyrtar të Ministrisë;	1.7. Other health professionals with secondary and higher qualification, defined in the official register of the Ministry;	1.7. Ostali zdravstveni stručnjaci sa srednjim i visokim kvalifikacijama, propisani u zvaničnom registru Ministarstva ;
1.8. Bashkëpunëtorët profesional me shkollim jashtë lëmisë së mjekësisë, të evidentuar në regjistrin zyrtar me vendim të Ministrit të Shëndetësisë, në bazë të propozimit të Odës përkatëse të profesionistëve nga neni 78 të Ligjit të Shëndetësise.	1.8. Professional associates outside the scope of medical education, recorded in the official register by the Minister of Health, on the proposal of the respective Chamber of professionals from Article 78 of the Law of Health.	1.8. Stručni saradnici koji su završili školovanje izvan medicinske oblasti , registrovani u zvaničnom registru odlukom ministra zdravstva , na predlog nadležne komore stručnjaka iz člana 78. Zakona o zdravstvu.
2. Në QKMF ku funksionojnë maternitetet, është i domosodoshëm Gjinekologu dhe Pediatri në cilësi konsulenti profesional;	2. FMC where maternity is functioning, the gynecologist and Pediatrics is necessity and they should operate in	2. GCPM-e u kojima funkcionišu materniteti, neophodan je ginekolog i pedijatar u svojstvu profesionalnog

3.Në kujdesin parësor shëndetësor nuk lejohet të behet pranimi i specialistëve nga lëmite e tjera. Specialistët ekzistues nga lëmijtë tjera, që tani gjenden në KPSh do të vazhdojnë punën në këto institucione si konsulent të Mjekëve Familjar deri në pensionim.	quality of professional consultant. 3. Specialists from other fields are not allowed, accepted in Primary Health Care. Existing specialists in other fields, now in PHC, will continue to work in these institutions as consultants of Family Physicians to their retirement.	konsultanta. 3.U primarnoj zdravstvenoj nezi ne dozvoljava se da se vrši primanje specijalista iz ostalih oblasti. Postojeći specijalisti iz ostalih oblasti, koji se nalaze u PZN, će nastaviti rad u ovim institucijama kao savetnici Porodične Medicine do penzionisanja.
Neni 15 **Personeli në KPSh** Çdo Institucion në kuadër të KPSh duhet të synojë qëllimet e "Strategjisë Shëndetësore të Kosovës" ku përcaktohet që çdo mjek familjar në KPSh të mbulojë 2000 deri në 2500 banorë, çdo infermier familjar në KPSh të mbulojë 1000 banorë (2 infermier familjar 2000 banorë).	**Article 15** **The staff at PHC** Each institution within the PHC should target goals "Kosovo Health Strategy" which stipulates that every family doctor in PHC cover 2000 to 2500 people, every family nurse PHC cover 1,000 residents (2 family nurse 2000 inhabitants).	**Član15** **Osoblje u PZZ** Svaka institucija u okviru PZZ treba da teži ostvarenju ciljeva propisanim u "Strategiji zdravstva Kosova ", u kojoj je propisano da svaki porodični lekar u PZZ pokriva 2000 do 2500 stanovnika; svaka porodična medicinska sestra/tehničar u PZZ pokriva 1000 stanovnika (2 porodične medicinske sestre-tehničari-2000 stanovnika).
Neni 16 **Licencimi dhe ripërtritja e licencës** 1. Pas përfundimit të suksesshëm të provimit profesional profesionisti shëndetësor duhet të regjistrohet pranë Odës së profesionistëve shëndetësor. 2. Licencimi i profesionistit shëndetësor bëhet nga Oda përkatëse e profesionistëve shëndetësorë, në pajtim me Ligjn për	**Article 16** **Licensing and Renewal of license** 1. After successful completion of professional exam health professionals must register with the Chamber of health professionals. 2. Licensing of healthcare professional is done by the respective Chamber of	**Član16** **Licenciranje i obnavljanje licence** 1. Nakon uspešnog završetka stručnog ispita , zdravstveni stručnjak mora biti registrovan u Komori zdravstvenih stručnjaka. 2. Licenciranje zdravstvenog stručnjaka vrši odgovarajuća komora zdravstvenih stručnjaka , u skladu sa

Shëndetësi dhe Ligjin për Odat e Profesionistëve Shëndetësorë Nr.04/L-150.	health professionals, in accordance with the laws of Health and the Law on Chambers of healthcare professionals 04 / L-150.	Zakonom o zdravstvu i Zakonom o komorama zdravstvenih stručnjaka br.04-L-150.
Neni 17 **Zhvillimi i Vazhdueshëm Profesional**	**Article 17** **Continuing Professional Development**	**Član 17** **Kontinuirani profesionalni razvoj**
1. Zhvillimi i Vazhdueshëm Profesional – ZhVP është i obligueshëm për të gjithë profesionistët shëndetësore në KPSh, dhe zbatohet sipas planprogramit, të aprovuar nga Ministria e Shëndetësise.	1. Continuing Professional Development - CPD is mandatory for all health professionals in PHC, and implemented according to the curriculum approved by the Ministry of Health.	1. Kontinuirani profesionalni razvoj - KPR je obavezan za sve zdravstvene stručnjake PZZ , i vrši se prema nastavnom planu i programu odobrenog od strane Ministarstva zdravstva.
2. Profesionistët shëndetësorë në KPSh obligohen që të marrin pjesë në zhvillimin e vazhdueshëm profesional me qëllim të ruajtjes dhe ngritjes së kualifikimeve të tyre profesionale.	2. Health professionals in PHC are obliged to participate in continuing professional development in order to maintain and enhance their professional qualifications.	2. Zdravstveni stručnjaci u PZZ su dužni da se kontinuirano profesionalno usavršavaju u cilju očuvanja i unapređenja njihovih stručnih kvalifikacija.
3. Institucionet shëndetësore në KPSh janë të obliguara që të mundësojnë dhe përkrahin zhvillimin e vazhdueshëm profesional të punëtorëve të tyre shëndetësorë, në pajtim me nenin 75 të Ligjit për Shëndetësi dhe aktet nënligjore në fuqi.	3. PHC health institutions are required to enable and support the continuing professional development of their employees, in accordance with Article 75 of the Law on Health and bylaws in force.	3. Zdravstvene ustanove PZZ su dužne da omoguće i podrže kontinuirani profesionalni razvoj svojih zaposlenih zdravstvenih radnika , u skladu sa članom 75. Zakona o zdravstvu i podzakonskim aktima na snazi .
4. Zhvillimi i Vazhdueshëm Profesional dokumentohet me Kreditë e Zhvillimit të Vazhdueshëm Profesional (ZHVP) të evidentuara në portfoliot personale. Numri i krediteve të ZHVP, llojet e trajnimeve, legjitimiteti i institucioneve për të ofruar kreditë të ZHVP, dhe çështjet e tjera	4. Continuing Professional Development credits documented Continuing Professional Development (CPD) identified in personal portfolios. The number of CPD credits, types of training, the legitimacy of institutions to provide loans to CPD, and other relevant	4.Kontinuirani profesionalni razvoj dokumentuje se kreditnim bodovima kontinuiranog profesionalnog razvoja (KPR) evidentiranim u ličnom portfoliju. Broj kredita KPR, vrsta obuke, legitimnost institucija za pružanje kredita KPR i ostala relevatna pitanja kontinuiranog profesionalnog razvoja su

relevante për zhvillimin e vazhdueshëm profesional do të jenë nën autoritetin e Odës përkatëse të profesionistëve shëndetësor nga neni 78 i Ligjit për Shëndetësi.	issues for continuing professional development will be under the authority of the respective Chamber of health professionals from Article 78 of the Law of Health.	pod autoritetom odgovarajuće komore zdravstvenih stučnjaka po članu 78 Zakona o zdravstvu.
Neni 18 **Roli dhe Funksioni i Qendrës së Zhvillimit të Mjekësisë Familjare të Kosovës (QZhMFK) në KPSh**	**Article 18** **The role and function of the Development Center of Family Medicine of Kosova (DCFMK) in PHC**	**Član18** 1. **Uloga i funkcija Centra za razvoj porodične medicine Kosova (CRPMK) u PZZ**
1. Qendra për Zhvillimin e Mjekësisë Familjare e Kosovës (QZhMFK) është institucion i Ministrisë së Shëndetësisë / Divizoni i KPSh dhe është bartëse e politikave zhvillimore të MSh në KPSh.	1. Centre for Development of Family Medicine of (DCFMK) is an institution of the Ministry of Health / Divizon of PHC and is carrying on development policy of the MoH in PHC.	1. Centar za razvoj porodične medicine Kosova (CRPMK) je institucija Ministarstva zdravstva - Divizije za PZZ i nosilac razvojnih politika MZ u PZZ .
2. QZhMFK ndihmon në hartimin e politikave shëndetësore në KPSh nën autoritetin e Ministrisë dhe bënë monitorimin e zbatimit të koncepti të Mjekësisë Familjare.	2. DCFMK helps pay for health policy making in PHC under the authority of the Ministry and monitors the implementation of the concept of Family Medicine.	2.CRPMK pomaže u izradi zdravstvenih politika u PZZ, pod autoritetom MZ, i obavlja monitoring primene koncepta porodične medicine.
3. QZhMFK me tetë (8) Qendrat e saj të Trajnimit në Mjekësi Familjare është bartëse e programit për:	3. DCFMK with eight (8) of its Training Centres Family Health is carrying on the program:	3. CRPMK sa svojih osam (8) centara za obuku porodične medicine nosilac je programa za:
3.1. Shkollim Specialistik në Mjekësi Familjare;	3.1. Specialist Education in Family Medicine;	2.1. Specijalističko školovanje iz porodične medicine;
3.2. Zhvillimin e vazhdueshëm mjekësor	3.2. Continuous medical	3.2.Kontinuirani profesionalni razvoj za zdravstvene stručnjake u PZZ,u

për profesionsitët shëndetësor në KPSh, në bashkëpunim me Asociacionin e Mjekëvë Famijarë të Kosovës;	devolopement for health professionals in PHC, in collaboration with the Association of Kosovo family physicians;	saradnji sa Udruženjem porodičnih lekara Kosova;
3.3. Edukimin Themelor Profesional II për doktorët e mjekësisë, me qëllim të ngritjes së tyre profesionale sipas dispozitave të përcaktuara me Ligjin për Shëndetësi dhe aktet nën ligjore në bashkëpunim me Asociacionin e Mjekëvë Famijarë të Kosovës dhe Fakultetin e Mjekësisë – UP.	3.3. .Basic Professional Education for II doctors of medicine, in order to increase their professional under the provisions stipulated in the Law on Health and sub-legal acts in cooperation with the Association of Kosovo family doctors and the Faculty of Medicine - UP.	3.3.Osnovnu stručnu edukaciju II za doktore medicine , u cilju povećanja stručnjog razvoja prema odredbama propisanim u Zakonu o zdravstvu i podzakonskim aktima,u saradnji sa Udruženjem porodičnih lekara Kosova i Medicinskim fakultetom – UP.
Neni 19 **Roli dhe Funksioni i Qendrës për Edukimin e Vazhdueshëm Infermierik (QEVI) në KPSh**	**Article 19** **Role and Function of the Center for Continuing Nursing Education (MOH) in PHC**	**Član19** **Uloga i funkcija Centra za kontinuiranu edukaciju sestrinstva (CKES) u PZZ**
1. Qendra për Edukimin e Vazhdueshëm Infermierik - QEVI është institucion i Ministrisë së Shëndetësisë / Divizioni i Infermierisë dhe është zbatuese e politikave zhvillimore të Ministrisë në lëmin e kujdesit shëndetësor infermieror.	1. Center for Nursing Continuing Education – CNCE is an institution of the Ministry of Health / Division of Nursing and is implementing development policies of the Ministry in the field of health care nursing.	1. Centar za kontinuiranu edukaciju sestrinstva – CKES je ustanova Ministarstva zdravstva -Divizije za sestrinstvo i sprovodilac razvojnih politika Ministarstva iz oblasti sestrinske zdravstvene zaštite.
2. QEVI kryen përgatitjet e vazhdueshme profesionale të: infermierëve familjarë, infermierëve, mamive dhe profesionistëve tjerë shëndetësorë që lidhen me fushën e infermierisë sipas dispozitave të	2. CNCE conducts Continuing professional preparations, family nurses, nurses, midwives and other health professionals related to the field of nursing under the provisions stipulated in the Law on Health, the	2. CKES takođe vrši kontinuirane stručne pripreme za : porodične medicinske sestre-tehničare , medicinske sestre , babice i druge zdravstvene stručnjake iz oblasti

përcaktuara me Ligjin për Shëndetësi, aktet nën ligjore, në bashkëpunim me Asociacionin e Infermierëve të Kosovës dhe Departamentin e Infermierisë dhe Mamisë në Fakultetin e Mjekësisë.	bylaws in cooperation with the Association of Nurses of Kosovo and the Department of Nursing and midwife at the Faculty of Medicine.	sestrinstva prema odredbama propisanim Zakonom o zdravstvu i podzakonskim aktima ,u saradnji sa Udruženjem sestrinstva Kosova i Departmanom za sestrinstvo i babice na Medicinskom fakultetu.
Neni 20 **Pajisjet në KPSh**	**Article 20** **Equipment in PHC**	**Član20** **Oprema u ustanovama PZZ**
Lista e pajisjeve në insitiucionet e KPSh përcaktohet me Udhëzim Administrativ bazuar në Ligjin për Shëndetësi.	List of equipment in the PHC is determined by Administrative Instruction based on Health Law.	Spisak opreme za ustanove PZZ propisuje se Administrativnim uputstvom na osnovu Zakona o zdravstvu.
Neni 21 **Roli i Ministrisë së Shëndetësisë në KPSh**	**Article 21** **The role of the Ministry of Health in PHC**	**Član21** **Uloga Mini zdravstva u PZZ**
1. Ministria e Shëndetësise konform Ligjit për Shëndetësi ka për detyrë të hartojë politikën shëndetësore, ofrojë udhëzime, vendose norma dhe standarde për shërbimet, objektet, personelin dhe pajisjet në institucionet shëndetësore, mbikqyrë implementimin e këtyre standardeve, duke përfshirë edhe inspektimin dhe shërbimet tjera sipas nevojës. 2. Funksionet udhëheqëse dhe rregullatore të Minsitrisë janë të përcaktuara në Ligjin për Shëndetësi, neni 9	1. Ministry of Health pursuant to the Law on Health has a duty to develop health policy, provide guidance, and establish norms and standards for services, facilities, personnel and equipment to medical institutions, oversee the implementation of these standards, including inspection and other services needed. 2. Governing and regulatory functions are defined by Law on Health, Article 9.	1. Ministarstvo zdravstva u skladu sa Zakonom o zdravstvu ima obavezu da izrađuje zdravstvene politike, pruža uputstva , propisuje norme i standarde za pružanje usluga, objekata, osoblja i opreme zdravstvenih ustanova , nadgleda primenu ovih standarda , uključujući inspekcije i druge usluge prema potrebi . 2. Rukovodeće i regulatorne funkcije Ministarstva su propisane Zakonom o zdravstvu,član 9

Neni 22 **Roli i Komunave në KPSh**	**Article 22** **Role of Municipalities in PHC**	**Član22** **Uloga opština u PZZ**
1. Komunat kanë kompetencat e plota dhe ekskluzive përsa i përket interesit lokal duke i respektuar standardet e përcaktuar në legjislacionin në fuqi, në fushën e ofrimit të kujdesit parësor shendetesor publik sipas Ligjit Nr.03/L-040 për Vetëqeverisjen Lokale.	1. Municipalities have full and exclusive powers in terms of local interest while respecting the standards set out in legislation, in the delivery of primary care public health under Law No. 03 / L-040 on Local Self-Government.	1. Opštine imaju potpunu i isključivu nadležnost u vezi sa lokalnim interesima poštujući standarde utvrđenim zakonodavstvom na snazi iz oblasti javne primarne zdravstvene zaštite, na osnovu Zakona o lokalnoj samoupravi br. 03-L/040.
2. Roli i Komunave në KPSh është përcaktuar në Ligjin për Shëndetësi.	2. Role of Municipalities in PHC is defined in Health Law.	2. Uloga opština u PZZ je propisana Zakonom o zdravstvu.
Neni 23 **Roli i Drejtorisë për Shëndetësi dhe Mirëqenje Sociale**	**Article 23** **Role of Directorate for Health and Social Welfare**	**Član23** **Uloga Direktorata za Zdravstvo i Socialnog Staranja**
1. Në kuptim të këtij Udhezimi Administrativ, Drejtoritë për Shëndetësi dhe Mirëqenje Sociale bazuar në Ligjin për Shëndetësi të Kosovës Kreu V, neni 18, sigurojnë funksionimin e KPSh nëpërmjet zbatimit të konceptit të mjekësisë familjare.	1. The purpose of this Administrative Instruction, Directorate for Health and Social Welfare based in Kosovo Health Law Chapter V, Article 18, ensure the functioning of the PHC through the concept of family medicine.	1. U skladu sa.ovim Administrativnim uputstvom ,Direktorata za zdravstvo i Socijalno Staranje na osnovu Zakona o zdravstvu Kosova , poglavlje V , člana 18.,obezbeđuju funkcionisanje PZZ preko koncepta porodične medicine.
2. DShMS kanë përgjegjësi dhe kompetenca për:	2. DHSW is responsibilile and authority for:	2. DZSS imaju odgovornost i nadležnost za:

2.1. Vlerësimin dhe vendosjen e objektivave lokale për KPSh;	2.1. Assessment and setting local targets for PHC;	2.1. Procenu i utvrđivanje lokalnih ciljeva za PZZ ;
2.2. .Planifikimin dhe zbatimin e buxhetit duke u bazuar në nevojat lokale dhe në përputhje me udhëzimet nga MSh;	2.2. .Budget planning and implementation based on local needs and in accordance with instructions from the Ministry of Health;	2.2. Planiranje i implementaciju budžeta zasnovanog na lokalnim potrebama i skladu sa uputstvima MZ ;
2.3. Monitorimin e grumbullimit të bashkëpagesave brenda kornizës së caktuar nga MSh;	2.3. Monitoring the collection of co-within the framework set by the MoH;	2.3. Monitoring prikupljanja participacije unutar okvira određenog od strane MZ;
2.4. Mbikqyrjen e ofrimit të shërbimeve shëndetësore;	2.4. Overseeing the delivery of health services;	2.4. Nadzor pružanja zdravstvenih usluga ;
2.5. Raportimin e të arriturave dhe objektivave të përcaktuara para Kuvendit Komunal;	2.5. Reporting of achievements and objectives to the Municipal Assembly;	2.5. Dostavljanje izveštaja Skupštini opštine o dostignućima i utvrđenim ciljevima;
2.6. Mbikqyrjen e situatës Epidemiologjike në nivel Komunal;	2.6. Epidemiological Surveillance situation at municipal level;	2.6. Nadzor epidemiološke situacije na nivou opštine;
2.7. Implementimin e normave dhe standardeve të infrastrukturës, resurseve humane, të përcaktuara dhe të aprovuara nga Ministria e Shëndetësisë;	2.7. Implementation of norms and standards of infrastructure, human resources, determined and approved by the Ministry of Health;	2.7. Implementaciju normi i standarda infrastrukture , ljudskih resursa ,utvrđenih i odobrenih od strane Ministarstva zdravstva ;
2.8. Shfrytëzimin e të dhënave për të planifikuar dhe përcaktuar prioritetet lokale, cilësinë e shërbimeve, përdorimin efektiv të burimeve në	2.8. Using data to plan and set local priorities, quality of services, effective use of available resources and the	2.8. Korišćenje podatke kako bi se planirali i utvrdili lokalni prioriteti , kvalitet usluga , efikasno

dispozicion dhe arritjen e objektivave, konform politikave zhvillimore të Ministrisë së Shëndetësisë në KPSh;	achievement of objectives, developing policies conform to the Ministry of Health in PHC;	korišćenje raspoloživih resursa i postizanje ciljeva , u skladu sa razvojnim politikama Ministarstva zdravstva u PZZ ;
2.9. Zbatimin e masave të mbrojtjes shëndetësore që kanë të bëjnë me:	2.9. Implementation of health protection measures relating to:	2.9. Sprovođenje mera zdravstvene zaštite koje uključuju :
2.9.1. Sigurimin e ujit të sigurtë dhe higjienës;	2.9.1. Provision of safe water and sanitation;	2.9.1 obezbeđenje higijene i zdravstveno bezbedne vode ;
2.9.2. Sigurimin e ushqimit te sigurtë dhe nutricionit;	2.9.2. Ensuring safe food and nutrition;	2.9.2 obezbeđivanje bezbedne hrane i nutricione ishrane;
2.9.3. Aktivitetet e dezinfektimit, dezinsektimit dhe deratizimit.	2.9.3 Activities of disinfection, pest and rat.	2.9.3 aktivnosti dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije .
Neni 24 **Qendra Kryesore e Mjekësisë Familjare**	**Article 24** **Main Family Medicine Center**	**Član24** **Glavni centar porodične medicine**
1. Qendra Kryesore e Mjekësisë Familjare është institucioni i KPSh që menaxhon me institucionet e përcaktuara me këtë udhëzim.	1. Main Family Medicine Center is the institution that manages PHC institutions defined by this directive.	1. Glavni centar porodične medicine je najviša institucija PZZ koji upravlja institucijama koje su određene ovim uputstvom.
2. Qendra Kryesore e Mjekësisë Familjare themelohet dhe funksionon bazuar në statutin e vet që është akt nën ligjor me të cilin institucioni shëndetësor përcakton	2. Main Family Medicine Center was established and operates based on its statute is legal act under which the health institution determines the organization, manner of leadership	2. Glavni centar porodične medicine se osniva i funkcioniše na osnovu njegovog statuta koji je podzakonski akt kojim zdravstvena ustanova propisuje organizovanje , način

organizimin, mënyrën e udhëheqjes dhe të vendosjes, si dhe çështjet tjera lidhur me zbatimin e kujdesit shëndetësor, punët e afarizmit, në pajtim me ligjin dhe aktet tjera nën ligjore në fuqi; 3. Çdo Qendër Kryesore e Mjekësisë Familjare përbëhet prej rrjetit të institucioneve shëndetësore si në vijim: 3.1 Qendrat e Mjekësisë Familjare; 3.2 Ambulantat e Mjekësisë Familjare me lokacion në vendet rurale dhe të njejtat udhëhiqen nga Qendrat e Mjekësisë Familjare përkatëse; 3.3 Qendra e Mjekësisë Urgjente, në Komunat me më tepër se 150.000 banorë. **Neni 25** **Drejtimi i QKMF** 1. QKMF e udhëheq Drejtori i QKMF 2. Drejtori i QKMF është përgjegjës dhe kompetent për të planifikuar, menaxhuar dhe drejtuar me të gjitha burimet e disponueshme njerëzore, fizike, financiare dhe të informacionit. 3. Drejtorët e QKMF kanë të gjitha autorizimet për përfaqësimin juridik dhe afarist, brenda veprimtarisë së QKMF.	and decision, as well as other issues related to the implementation of health care, business affairs, in accordance with the law and other sub-legal acts in force 3. Each Centre Main Family Medicine consists of the network of health institutions as follows: 3.1. Family Health Center; 3.2. Ambulances Family Medicine located in rural areas and being guided by the relevant Family Health Centres; 3.3. Centre of emergency medicine in Municipality with more than 150.000 citizens. **Article 25** **Direction of Family Medicine** 1. MFHC is managed by the Directore of MFMC 2. The Director of Family Medicine is responsible and competent to plan, manage and run with all available human resources, physical, financial and information. 3. Directors of FMC have all authorizations for legal representation and business within the FMC activity.	rukovođenja i odlučivanja , kao i druga pitanja koja se odnose na sprovođenje zdravstvene zaštite, poslovanja, u skladu sa zakonom i drugim podzakonskim aktima koji su nasnazi. 3. Svaki Glavni centar porodične medicine sastoji se od mreže sledećih zdravstvenih ustanova: 3.1. centara porodične medicine; 3.2. ambulanata porodične medicine u ruralnim oblastima kojima rukovode nadležni centri porodične medicine; 3.3.Centar Urgentne Medicine Opštinama sa više od 150.000 stanovnika. **Član 25** **UpravljanjeGCPM** 1. GCPM rukovodi Direktor GCPM 2. Direktor GCPM je odgovoran i nadležan za planiranje, menadžiranje i upravljanje svih raspoloživih ljudskih, fizičkih, finansijskih i informacionih resursa. 3. Direktori GCPM imaju sva ovlašćenja pravnog zastupanja i poslovanja u okviru delatnosti GCPM.

Neni 26 **Financimi**	**Article 26** **Funding**	**Član26** **Finansiranje**
QKMF shfrytëzon burimet financiare në harmoni me Ligjin për Shëndetësi të Kosovës, Ligjin për Vetëqeverisje Lokale, nga Buxheti i Kosovës, Buxheti i Komunave dhe nga burimet e tjera, të parapara me ligjet përkatëse.	MFMC uses financial resources in accordance with the Law on Health of Kosovo, the Law on Local Self-Government, from the Budget of Kosovo, Budget of Municipalities and other sources, as provided with relevant laws.	GCPM koristi finansijske izvore u skladu sa Zakonom o zdravstvu Kosova, Zakonom o lokalnoj samoupravi, iz budžeta Kosova, budžeta opština i iz ostalih izvora predviđenih dotičnim zakonima.
Neni 27 **Mbikqyrja, Zbatimi dhe Inspektimi**	**Article 27** **Supervision, Enforcement and Inspection**	**Član27** **Nadzor , inspekcija i sprovođenje**
1. Veprimtaria e institucioneve të KPSh i nënshtrohet mbikëqyrjes së brendshme dhe të jashtme që sigurohet përmes Drejtorive për Shëndetësi dhe Mirëqenjes Sociale si dhe Ministrisë së Shëndetësisë.	1. The activity of PHC institutions is subject to the supervision of internal and external that is provided through the Directorate for Health and Social Welfsre and the Ministry of Health.	1. Delatnost ustanova PZZ podleže unutrašnjem i spoljnjem nadzoru koje se obezbeđuje preko Direktorata za Zdravstvo i Socijalno Staranje i Ministarstva Zdravstva .
2. Për të inkurajuar implementimin e procedurave transparente në të gjitha institucionet shëndetësore, Ministria e Shëndetësise dhe Kuvendet Komunale do të vendosin procedurat dhe rregullat e mbikqyrjes dhe inspektimit konform përgjegjësive dhe obligimeve të veta.	2. Encourage the implementation of transparent procedures in all health institutions, the Ministry of Health and Municipal Assemblies shall establish procedures and rules of supervision and inspection in conformity with its responsibilities and obligations.	2. Kako bi se podstaklo sprovođenje transparentnih procedura u svim zdravstvenim ustanovama , Ministarstvo zdravstva i opštinske skupštine odlučuju o procedurama i pravilima nadzora i inspekcije u skladu sa njihovim odgovornostima i obavezama .
3. Në pajtim me nenin 46 dhe 47 të Ligjit për Shëndetësi, Inspektoriati Shëndetësor identifikon problemet dhe parregullsitë e mundshme përmes inspektimit të	3. In accordance with Article 46 and 47 of the Law on Health, Health Inspectorate identifies potential problems and irregularities through	3. U skladu sa članom 46. i 47. Zakona o zdravstvu , Zdravstveni inspektorat identifikuje potencijalne probleme i

Institucioneve të Kujdesit Parësor Shëndetësor.	inspection of Primary Health Care Institutions.	nepravilnosti putem inspekcije institucija primarne zdravstvene zaštite.
4. Inspektorati Shëndetësor informon për gjetjet dhe rekomandon masat përkatese që duhet ndërmarre nga Institucionet e KPSh dhe DSHMS , brenda afatit kohor të përcaktuar me ligj.	4. Health Inspectorate shall inform the findings and recommend appropriate measures to be taken by the institutions of PHC and DHSW, within the timeframe stipulated by law.	4. Zdravstveni inspektorat informiše o nalazima i preporučuje odgovarajuće mere koje se trebaju preduzeti od strane institucija PZZ i DZSS , u zakonski propisanom roku.
Neni 28 **Dispozitat shfuqizuese**	**Article 28** **Repealing provisions**	**Član28** **Ukidanje odredbe**
Me hyrjen në fuqi të këtij Udhëzimi Administrativ shfuqizohet Udhëzimi Administrativ Nr.29/2004 "Themelimi, organizimi, objektivat dhe veprimtaria e Institucioneve të Kujdesit Primar Shëndetësor"dhe shtojca 1.	With the entry into force of this administrative instruction, the administrative instruction No. 29/2004 "The establishment, organization, objectives and activities of Primary Health Care Institutions"and appendix 1.	Stupanjem na snagu ovog Administrativnog uputstva ukida se Administrativno uputstvo br. 29/2004" Osnivanje , organizacija , ciljevi i delatnost ustanova primarne zdravstvene zaštite"i aneks 1

Neni 29 **Hyrja në fuqi**	Article 29 **Entry into force**	Član 29 **Stupanje na snagu**
Ky Udhëzim Administrativ hyn në fuqi shtatë (7) ditë pas nënshkrimit nga ana e Ministrit.	This Directive shall enter into force seven (7) days after the signature of the Minister.	Ovo Administrativno uputstvo stupa na snagu sedam (7) dana nakon potpisivanja od strane ministra .
Prishtinë, 15/05/2015 Ministri i Shëndetësisë Dr. Imet Rrahmani	Pristina, 15/05/2015 Ministry of Health Dr. Imet Rrahmani	Priština 15/05/2015 Ministar Zdravstva Dr. Imet Rrahmani